

فرهنگ لغات قرآنی سراج

عبارات و ترکیبات قرآنی بر اساس ترتیب آیات

تألیف:

دکتر محمد بن عبدالعزیز الخضیری

ترجمہ:

فایق احمدی

سرشناسه: خضیری، محمد

عنوان قراردادی: السراج فی بیان غریب القرآن. فارسی

عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ لغات قرآنی سراج: عبارات و ترکیبات قرآنی بر اساس ترتیب آیات/
تألیف محمد بن عبدالعزیز الخضیری؛ ترجمه فایق احمدی.

مشخصات نشر: سندج: نشر تافگه، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۳۶۸ ص.: جدول (بخشی رنگی).

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۰۹-۹۶-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

عنوان دیگر: عبارات و ترکیبات قرآنی بر اساس ترتیب آیات.

عنوان دیگر: فرهنگ سراج: عبارات و ترکیبات قرآنی بر اساس ترتیب آیات.

موضوع: قرآن -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی

شناسه: ۵۵۵:۱-امدی، فائق، ۱۳۴۸-، مترجم

رده بندی کلاس: BP۶۸

رده بندی دیویی: ۳/۲۹۷

شماره کتابستاس: ملی: ۷۲۸۰۵

فرهنگ لغات قرآنی سراج

(عبارات و ترکیبات قرآنی بر اساس ترتیب آیات)

مؤلف: دکتر محمد بن عبدالعزیز الخضیری

مترجم: فایق احمدی

صفحه آرایشی: امیر نحوی

طراح جلد: زهره میرغضنفر

ناشر: تافگه

نوبت چاپ: دوم - اول ناشر ۱۳۹۹

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۰۹-۹۶-۴

آدرس: سندج چهارراه شهدا پاساژ عزتی انتشارات تافگه

تلفن: ۰۸۷-۳۳۱۲۸۳۴۱

تلگرام و واتساپ: ۰۹۳۰۶۷۵۲۳۱۷

فهرست

۷	مقدمه‌ی مترجم
۱۱	مقدمه‌ی مؤلف
۱۲	سُورَةُ الْفَاتِحَةِ
۱۳	سُورَةُ الْبَقَرَةِ
۲۵	سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ
۳۱	سُورَةُ الْاِنْسَانِ
۳۸	سُورَةُ الْمَائِدَةِ
۴۶	سُورَةُ الْأَنْعَامِ
۵۳	سُورَةُ الْأَعْرَافِ
۶۴	سُورَةُ الْأَنْفَالِ
۶۷	سُورَةُ التَّوْبَةِ
۷۴	سُورَةُ يُوسُفَ
۷۹	سُورَةُ هُودَ
۸۶	سُورَةُ يُوسُفَ
۹۲	سُورَةُ الرَّعْدِ
۹۴	سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ
۹۶	سُورَةُ الْحَجَرِ
۱۰۰	سُورَةُ النَّحْلِ
۱۰۵	سُورَةُ الْاِسْرَاءِ
۱۱۲	سُورَةُ الْكَافِ
۱۲۰	سُورَةُ مَرْيَمَ
۱۲۴	سُورَةُ طه
۱۳۰	سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ
۱۳۶	سُورَةُ الْحَجِّ
۱۴۲	سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ
۱۴۶	سُورَةُ التَّوْرِ

۱۵۱	سُورَةُ الْفُرْقَانِ
۱۵۵	سُورَةُ الشُّعَرَاءِ
۱۶۰	سُورَةُ النَّملِ
۱۶۶	سُورَةُ الْقَصَصِ
۱۷۳	سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ
۱۷۷	سُورَةُ الرُّومِ
۱۸۰	سُورَةُ لُقْمَانَ
۱۸۳	سُورَةُ السَّجْدَةِ
۱۸۴	سُورَةُ الْحَزَابِ
۱۹۲	سُورَةُ سَبَأٍ
۱۹۷	سُورَةُ فَاطِمِ
۲۰۱	سُورَةُ يَسٍ
۲۰۴	سُورَةُ الصَّافَّاتِ
۲۱۰	سُورَةُ صَ
۲۱۷	سُورَةُ الزُّمَرِ
۲۲۳	سُورَةُ غَافِرٍ
۲۲۹	سُورَةُ فُصِّلَتْ
۲۳۴	سُورَةُ الشُّورَى
۲۳۹	سُورَةُ الزُّحُفِ
۲۴۴	سُورَةُ الدُّخَانِ
۲۴۷	سُورَةُ الْحَاشِيَةِ
۲۴۹	سُورَةُ الْأَحْقَافِ
۲۵۲	سُورَةُ مُحَمَّدٍ
۲۵۶	سُورَةُ الْفَتْحِ
۲۵۹	سُورَةُ الْحُجُرَاتِ
۲۶۱	سُورَةُ قَى
۲۶۵	سُورَةُ الذَّارِيَاتِ
۲۶۸	سُورَةُ الطُّورِ
۲۷۱	سُورَةُ النَّجْمِ
۲۷۴	سُورَةُ الْقَمَرِ

۲۷۸.....	سُورَةُ الرَّحْمَنِ
۲۸۲.....	سُورَةُ الْوَاقِعَةِ
۲۸۷.....	سُورَةُ الْحَدِيدِ
۲۹۱.....	سُورَةُ الْمُجَادَلَةِ
۲۹۳.....	سُورَةُ الْحَشْرِ
۲۹۶.....	سُورَةُ الْمُتَحَنِّنَةِ
۲۹۸.....	سُورَةُ الصِّفِّ
۲۹۹.....	سُورَةُ الْجُمُعَةِ
۳۰۱.....	سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ
۳۰۲.....	سُورَةُ التَّغَابُنِ
۳۰۴.....	سُورَةُ الطَّلَاقِ
۳۰۵.....	سُورَةُ التَّحْرِيمِ
۳۰۷.....	سُورَةُ الْمُلْكِ
۳۱۰.....	سُورَةُ الْقَلَمِ
۳۱۳.....	سُورَةُ الْحَاقَّةِ
۳۱۶.....	سُورَةُ الْمَعَارِجِ
۳۱۹.....	سُورَةُ نُوحٍ
۳۲۰.....	سُورَةُ الْجِنِّ
۳۲۳.....	سُورَةُ الْمُزَّمِّلِ
۳۲۵.....	سُورَةُ الْمُدَّثِّرِ
۳۲۷.....	سُورَةُ الْقِيَامَةِ
۳۲۹.....	سُورَةُ الْإِنْسَانِ
۳۳۲.....	سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ
۳۳۴.....	سُورَةُ النَّبَاِ
۳۳۷.....	سُورَةُ النَّازِعَاتِ
۳۳۹.....	سُورَةُ عَبَسَ
۳۴۱.....	سُورَةُ التَّكْوِيْنِ
۳۴۳.....	سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ
۳۴۴.....	سُورَةُ الْمُطَفِّفِيْنَ
۳۴۵.....	سُورَةُ الْاِنْشِقَاقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه‌ی مترجم:

«إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ وَأَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلَالَ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

بیگمان تنها راه زندگی حقیقی و راستینی که مورد رضایت و پسند الله متعال باشد، راهی است که در قرآن بیان شده است، و زندگی و سعادت را فقط باید در آن راه جست، و زندگی بدون شیوه و برنامه‌ای که قرآن ارائه داده است، قطعاً عن مریک است، زیرا قرآن همان روحی است که اگر بنده آن را از دست ندهد، در شمار مردگان قرار خواهد گرفت.

نسل اول این امت با قرآن زیستند، و آن را در خود و جامعه‌ی هدفشان تطبیق دادند، از این رو به آن زندگی سعادت‌مندی دست یافتند که الله تعالی به شیوه‌های مختلفی در کتابش توصیف نموده است، و سلف این امت طعم و مزه‌ی آن زندگی را چشیدند، و به سرچشمه‌اش کاملاً آشنا بودند، از این رو با تدبیر در کلام الهی و عمل به ضامین آن، ارتباطشان را با آن مستحکم ساختند. چرا که می‌دانستند این قرآن وسیله هدایت و رحمت بوده و تمامی اموری که در دنیا و آخرت بدان نیازمندند در آن بیان شده است: ﴿... وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾ (نحل/۸۹)

«... و ما این کتاب را بر تو نازل کرده‌ایم که بیانگر همه چیز (امور دین مورد نیاز مردم) و وسیله‌ی هدایت و مایه‌ی رحمت و مژده‌رسان مسلمانان است».

امروزه این امت تمام اندیشه‌ها و نظریاتی را که بندگان کوتاه فکر مطرح کرده‌اند، و گمان می‌کنند خوشبختی و رفاه و آسایش تنها به وسیله‌ی اجرای آن‌ها متحقق می‌شود، آزموده‌اند، اما در حقیقت در پس

آن نظریات، چیزی جز شقاوت و بدبختی نچیده‌اند! و این یک امر بدیهی است چرا که عزت و اقتداری که سلف این امت به آن دست یافتند، قطعاً نتیجه پای‌بندی و ارتباط تنگاتنگ و همزیستی با قرآن و تدبیر در آن بود، و با همین قرآن بود که بر دشمنانشان پیروز شدند، و از بز چرانی به سیادت و رهبری مردم ارتقاء یافتند، و دولت‌ها و حکومت‌های هم‌عصر خود را مسخر خود ساختند. و تا زمانی که به این باور برسیم که علت همه‌ی آن موفقیت‌ها عمل به قرآنی است که در دسترس ما است، قطعاً برای رسیدن به سعادت و عزت و شکوه و سیادت، چاره‌ای جز پیمودن راه و برنامه و شیوه‌ی زندگی آن بزرگواران، با راهنمایی‌های این قرآن نداریم، و تردیدی نیست آنچه که این امت بزرگ را به بلوغ و سقوط و تباهی کشانده است، دوری‌شان از همان منبع عزت و کرامت است. الله متعال این امت را با این کتاب گرانمایه عزت بخشیده است، از این رو اگر عزت و اقتدار را در غیر آن بجوید، او را خوار و زبون میگرداند.

و مهمترین مرحله‌ی هم‌رسانی با قرآن، و به داوری گرفتن و تطبیق آن در تمامی جوانب و مراحل زندگی، فهم مفردات و واژگان قرآن، و تدبیر در معانی و مفاهیم عبارات و آیات آن است، و سلف صالح ما به این مرحله توجه ویژه‌ای نشان داده‌اند زیرا یقین داشتند رسیدن به مرحله‌ی بعدی، یعنی تطبیق عملی آن، با گذر از این مرحله امکان‌پذیر است، و به خاطر اهمیت همین مرحله است که می‌بایم قرآن کریم در بسیاری اوقات هدف از نزولش را منحصراً تدبیر در این مرحله می‌کند:

﴿كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرُوا أُولَى الْأَلْبَابِ﴾

(ص/۲۹)

«(این قرآن) کتاب پرخیر و برکتی است و آن را برای تو فرستاده‌ایم تا درباره‌ی آیاتش بیندیشند و خردمندان پندگیرند».

و صد البته آنچه بر مصایب این امت می‌افزاید، و او را از کتاب پروردگارش دور می‌گرداند آراء و اندیشه‌های گمراه‌کننده‌ای است که اهل بدعت با کمک آن‌ها به تفسیر قرآن می‌پردازند، اما سلف صالح ما با تلاش‌های فراوانی که صورت داده‌اند، کوشیده‌اند دروغ‌ها و سخنان باطل و بدعت آمیزشان را برملا سازند، و امروز نیز در میان این امت